

գիմագծերը, անոր ակնուպակտական հպարտ ձևը, նայուածքին դեռ տեսող սրութիւնը՝ հակառակ այնքան դիտած ու զննած ըլլալէն ունեցած յոգնութեանը, ու նրբութիւնն իր ձեւքին որ այնքան չափաւոր գործեր արտադրած է։ Անաթոլ Ֆրանսի կենդանագլխին մէջ ի՛նչպէս լաւ ցոյց տուած է վարպետ զրազէ՝ տին հոգեբանութիւնը, անոր ամէն բան ըմբռնչութեւն եւ ամէն բան ճանչնալու մշտապէս անխոնջ հետաքրքրութիւնը, անոր ծածանուտ հեղինութիւնը, ժպտուն ու հեշտական իմաստութիւնը, այն եղանակին մէջ որով պէքերը կը տեսնեն, այն կերպին մէջ որով շրթունքը կը փոթադի, անոր կեցուածքին ու արտաքայտութեանը մէջ։

Այստեղ ու այնտեղ, ինչպէս այն բոլոր պնդաններուն մէջ զոր փորագրած է, պէտկար Շահին ի յայտ կուգայ իբրեւ առաջնակարգ արուեստագէտ մը։ «Այստեղ ու այնտեղ, տիպարին, կեցուածքին կամ ժեսթին սահմանումը, ինչպէս ճշգրտէն կ'ըսէ պ. Իոսէ Մարքս, լեակատար, եւ կարգաւորութիւնն, ինչպէս եւ կոկոթիւնը, անխելի կը թուին։ Արհեստին

սեթեւեթը չ'արդիւնէ յաջողութիւնն այդ գործերուն որ յօրինուած են օգրէնում, օգորթում եւ բուսանթ-սէշով, որուն մէջ պ. Շահին գերազանց կը հանդիսանայ Խորունկ սեւերուն ճոխութիւնը, գորշութեանց քաղցր տոգունութիւնը, ճկւղիւններուն շողիւնը, փայլկատութիւնը կը գործադնեն եւ կը զտարճացնեն։ Շինուածքը այնքան անձնական է որ ոեւէ մէկը կը ճանչնայ անոր հեղինակը՝ ի տես կաղանդի քարթի մը վրայ ձգուած անձնաւորաբեր ուրուագծի մը, կամ «Նարիւր զրաւէր» հերոս ճաշացուցակին, կամ հոյն իսկ պ. Շահին հրատարակելի պ. Սակոյի հետնցէին վրայ»։

Կարծիքն է աւելի շատ քաղաքացիական հետաքրքրութեան ներքութեամբ, իր տեսողութեան սքանչելիութեամբ, իր ինտուիտիվ վարպետութեամբ, պ. Շահին իրաւունք ունի բարեկարգէտնեցողուն ու քննադատներուն յարգանքը վայելու։ Խղճամբտ պաշտատող մըն է, ճշմարտութեան անխոնջ հետեւող մը։

ԿԱԳՐԻԷՆ ՄՈՒՐԷ

ՀԱՅ ԷՋԵՐ

Տ Ա Ղ Ա Ջ Ե Ի Ի

Յորժամ Գարիբէլ գոչէ, յառնեն մեռելալին ի հոգոյն, կէտքըն չուսափալլ յարֆեն՝ առտեղաց նըման գոյնըզգոյն։ Կէտքըն սեւերեա յարոնն, գրիխիկոր ի խիստ ամօթոյն, Լալիւեւ ողորմ ու խեղճ՝ պարտաւուն նըման թուիլ տալոյն։ Մընէ՛ կ'արգարաց զառուն, որ թըռոյն նըման արծուոյն, Ի յերկինքս վերանան հւ զաւին ի հետ հրէշտակոյն։ Անմահ բնութիւն զառուն հրէշտակաց նըման գոյնըզգոյն, Եւ երանելի աշօք տեսանեն զարքայն մեծատուն։ Բազմին յառաջատ լուսոյ, ճաշակնն անմահ սեղանոյն, Եւ կենդանարար բաժակ միշտ բմպեն ի ժամ ծարաւոյն։ Մա՛ղ զմեղաւորն ասեմ թ'ի՛նչ լինին անհղ հրամանոյն, Գա՛մ զի՛նչ պատասխան տայցնն անշատ ըղորդ գաղիւնոյն։ Անշատ չարաչար տանջին, եւ ալրին զինչ միմն ի հըրոյն, Երնէկ ասեն այն պահուն՝ որ ձայնին ի յեզըր (մահուն)։ Յայն յաչէն ո՛վ չի վախէ որ կրակին էրնչէ է պնդուն, Ի խառնամանեաց միջին կրճընէ պատախն ի զրոյն։ Անշատ հաւաչն ու լայն որ ցատնայ արտառութն արիւն, Եւ միշտ էրբած կենաց զինչ չարթի տերեւն ի քամուն։ Վայ ասեն հազար բերան աւաղեն ի մէջն ի հրոյն, Որ քարի ոչ գործեցին, կեր եղան որդանցն որ անքուն։ Կաթիլ մը ջրէն ինդրին, կարօտին եւ ոչ գլուխնն, Անճարակ ի վայր մընան, պապակի լեզուն ի տապոյն։ Հալին եւ մաշին ի հուրն, կուրանայ աչերն ի յալոյն։ Եւ տանջին անչէլ հըրով, կեր լինին ժանեաց վերապնոյն։

Տողաբան, 459, է. ք.
Վենետիկ վաճառ